

Phẩm 50: THANH VĂN

Ông nói: “Người ở chỗ xa, nói nhỏ, thì không nghe, nên biết tiếng đến tai”. Việc này không đúng. Vì sao? Như ông nói: “Lời nói của người ở xa, do tiếng từ đó truyền liên tục, nhỏ dần lại, không sinh khởi nữa, nên không nghe”. Tôi cũng nói như thế. Tai tuy không đến, tiếng nhỏ, nên không nghe. Như lời ông nói: “Ánh sáng của mắt tuy đi, nhưng chỉ thấy vầng mặt trời, mà không thấy mọi vận hành của mặt trời”. Tôi cũng như vậy. Tai tuy không đến, nhưng tiếng lớn, nên nghe được, còn tiếng quá nhỏ, thì không nghe. Như ông nói: “Ánh sáng của mắt, tuy đi xa, nhưng không thể đến trăm ngàn vạn do tuần, tuy có thể thấy suốt sự ngăn ngại của thủy tinh, nhưng còn sự cản trở của tường vách, thì không thể thấy được và có thể thấy được vầng mặt trời, nhưng không thể thấy sự vận hành của nó”. Tai tôi cũng như vậy. Tiếng tuy không đến, nhưng nếu to, thì có thể nghe được, mà không thể phân tích rõ. Ông lại nói: “Thuận theo gió thì rõ”. Việc này không đúng. Vì sao? Vì nghịch gió, thì không ai có thể nghe được; như hương ngược gió, thì làm gì nghe mùi vị. Tiếng đúng ra cũng vậy. Nếu ngược gió, thì đúng ra cũng không nghe nhỏ, mà thật có thể nghe được. Thế nên phải biết là tiếng không đến, mà vẫn nghe. Hoặc tiếng chỉ nghe được chút ít, vì bị gió làm chướng ngại. Tiếng không phải như hương, do gió mang đi, thì cần gì phân biệt gió thuận hay ngược? Ông lại nói: “Tiếng có thể hết nghe được, cho nên biết lại đến, chẳng giống sắc”. Điều này không hợp. Vì sao? Vì pháp tiếng hợp với việc hết nghe, mà pháp sắc thì không như vậy. Vạn vật đều có tướng giống nhau và tướng khác nhau. Thế nên biết trần là giống, biết hết và chẳng hết là khác, không vì đến hay không đến mà cho là khác. Lại như tiếng của cái linh, ở trong nó, có thể nghe. Làm sao mà biết được? Như người muốn nghe tiếng linh, thì phải đem cái tai đến cái linh. Bởi tiếng là y chỉ (câu na) nên chẳng đi, các y chỉ là không tác nghiệp.

Hỏi: Từ tiếng nối tiếp nhau mà sinh y chỉ của tiếng như sóng trong nước. Cho nên gọi là tiếng đi?

Đáp: Tiếng này cùng với sóng, làm sao thí dụ lẫn nhau được? Vì tướng nước, có gió quạt động, thì sinh khởi sóng, chứ nay trong tiếng, lại có tiếng gì mà sinh ra được tiếng khác? Nếu ý ông bảo, tiếng có thể sinh tiếng khác; thì tại sao, không ở tại chỗ gốc sinh, cũng chẳng ở xứ khác sinh? Vì nước với nước vỗ nhau, nên sinh ra sóng. Nếu nói rằng, người tạo ra tiếng, thì tai phải là của người nói, mà thật chẳng phải. Thế nên phải biết, tiếng chẳng nói mà đi. Như tiếng của cái linh liên tục truyền

cho nhau mà sinh, mà cái linh chẳng phải không tiếng. Nếu tiếng như sóng nối tiếp nhau phát sinh, thì nước trước không có sóng; như là từ cái linh có tiếng, mà lẽ ra linh không có tiếng, nhưng thật ra là không đúng. Nên biết, tiếng ở trong cái linh. Như nắm cái linh, thì tiếng dứt mất; biết rằng tiếng, thường nương vào cái linh. Nếu tiếng nương linh thì cũng lìa linh vậy, Khi nắm linh, tiếng nương linh sẽ phải dứt mất, tiếng lìa linh lẽ ra phải tồn tại. Hiện trong lời nói, không có như linh nối tiếp nhau phát sinh. Và lại, trong tiếng có phương sai khác, đó là tiếng phương Đông, phương Tây, cũng có tiếng gần, tiếng xa. Nếu tiếng đến tai, thì đã không có sự sai biệt. Còn nếu tiếng đến, thì thiên nhĩ vô dụng. Vì sao? Vì tiếng ở trăm ngàn thế giới, làm sao đến được! Lại như tiếng được bắn đi, có thể trúng chỗ của tiếng; như tiếng đến tai, thì phải tự nhiên bắn đến tai. Nếu không phải vậy, thì chẳng gọi là tiếng được bắn đi. Lại như tiếng gần, xa; thì có thể đều nghe được. Tiếng luôn luôn diệt, nên không sinh tiếng khác. Chẳng thấy có pháp nào luôn luôn diệt, mà có chỗ để sinh. Thế nên, tiếng không sinh tiếng khác. Như nghiệp luôn luôn diệt, thì không sinh nghiệp khác. Tiếng cũng như vậy, luôn luôn diệt, nên không sinh tiếng khác. Nếu tiếng sinh tiếng khác, thì nghiệp lẽ ra phải nên sinh nghiệp khác, nhưng nghiệp thì không sinh nghiệp khác. Lời nói này chẳng đúng. Với lại, trong pháp của Ông, tiếng và tiếng khác thì trái nhau, gọi là chẳng cùng chỗ. Nếu tiếng và tiếng khác cùng chỗ, thì chẳng gọi là trái nhau. Nếu không cùng chỗ, thì tiếng trước diệt rồi, tiếng sau mới tự sinh. Thế nên, tiếng không sinh tiếng khác. Tiếng là một pháp, làm sao có thể sinh tiếng khác, chẳng thấy một vật mà có khả năng sinh.

Hỏi: Như hợp là một, thì có thể sinh thành vật. Tiếng cũng như vậy. Tuy là một pháp nhưng cũng có thể sinh tiếng khác.

Đáp: Ông thấy pháp hòa hợp là một có thể sinh được, tiếng cũng như vậy. Sắc cũng là một, nên lẽ ra phải sinh sắc khác. Hương, vị, xúc cũng đều như vậy. Vậy thì Đà-la-phiêu (thật thể) hoặc có năm tánh, ba tánh, hai tánh. Lại cùng nghiệp nên tiếng và nghiệp tương đồng. Như nói, tuy y chỉ của tiếng diệt mà cùng với nghiệp giống nhau. Như dùng ngón tay gõ vào dao, dao rung động, gọi là nghiệp, tức là do tiếng động chẳng rời dao. Tiếng cũng như vậy. Dùng tay nắm dao, thì tiếng và động đều dứt. Thế nên phải biết là nghiệp không sinh nghiệp khác. Tiếng cũng chẳng nên sinh lại tiếng khác. Như ông phân biệt do từ nghiệp lực ban đầu lại sinh nghiệp sau. Như thế cũng nên từ tiếng ban đầu phát sinh năng lực từ năng lực sinh ra các nghiệp sau. Trong đấy không

có thể lực nào khác, từ thế lực ấy sinh thế lực sau. Nhân nơi nghiệp có thể sinh thế lực, mà tiếng thì không thể. Nghiệp diệt đi, nên không gọi là nhân nơi Đà-la-phiêu. Vì sao? Vì nghiệp trước diệt rồi, thì Đà-la-phiêu mới sinh. Tiếng cũng như vậy. Tiếng trước diệt rồi, thì tiếng sau tự sinh, tiếng sau đáng ra chẳng có nhân. Nếu Ông còn cho là tiếng trước sinh ra tiếng khác, thì tiếng không gọi là luôn luôn diệt. Vì sao? Vì khi sinh tiếng này, là niệm thứ nhất, khi sinh tiếng khác là niệm thứ hai, tiếng khác sinh rồi là niệm thứ ba, khi tiếng trước diệt, là niệm thứ tư, cho nên chẳng phải là niệm niệm diệt. Vả lại, tiếng làm sao cùng với tiếng khác mà trái nhau? Ví như độc với thuốc độc trái nhau, thuốc cùng với bệnh trái nhau chẳng? Nếu không như vậy, thì cái linh chẳng có hai tiếng. Nếu trong một niệm cái linh có hai tiếng, thì trong ngàn niệm, cũng đúng là có hai tiếng. Như không có (y chỉ) Cầu-na, Đà-la-phiêu và lửa hòa hợp mới sinh Cầu-na (y chỉ) diệt rồi, vốn màu đen lại sinh sang màu đỏ. Tiếng cũng như vậy, tiếng trước diệt rồi, tiếng khác lại sinh. Nếu không như vậy, thì đáng ra trong một niệm, cái linh có hai tiếng mà thật sự thì không có hai. Thế nên không đúng. Với lại, nếu từ tiếng sinh tiếng khác, thì chẳng tùy thuộc vào nhân, nhưng thật ra là từ cái linh, mà phát ra tiếng, thì đây là phụ thuộc vào nhân. Tiếng khác này, đáng ra chẳng phải tiếng linh. Tiếng khác này, hoàn toàn không tương ứng với đoạn dứt, vì không có nhân đoạn dứt.

Hỏi: Từ tiếng ban đầu này chuyển sang tiếng nhỏ dần thế nên mới có đoạn dứt chẳng?

Đáp: Vì sao chuyển sinh tiếng nhỏ dần? Phải chẳng tùy thuộc vào sức đánh bắm dính vào vật, do bắm dính có tiếng đầu tiên, còn tiếng thứ hai v.v... cũng phụ thuộc vào sự bắm dính sai khác nên có. Do không có nhân đánh, nên lực bắm dính thì hoại. Vì hoại nên tiếng chuyển nhỏ dần. Nếu nhờ nơi tiếng mà sinh tiếng khác, thì cũng nên nhờ nơi sắc mà sinh sắc ở trong gương nước, như bóng trăng dưới nước, ảnh tượng trong gương đều gọi là sắc. Vậy thì kinh của Vệ-thế-sư, tất cả đều hư bỏ. Các ông nói do xa lia mà sinh tiếng. Việc này cũng chẳng đúng. Vì sao? Không từ việc lia bỏ tay đánh sinh tiếng, hợp mới có tiếng. Vì dao, tre... các phần tách rời sự va chạm nhau, lúc ấy chạm nhau, thế nên có tiếng. Vả lại chúng tôi chẳng nói, từ hòa hợp mà phát ra tiếng. Vì sao? Vì ngón tay và hư không hòa hợp, thì không sinh ra tiếng, hoặc ngón tay chẳng chạm nhau, thì cũng không phát sinh tiếng. Thế nên, không từ hòa hợp sinh, chỉ do bốn đại hoặc hợp hoặc lia, thì phát sinh tiếng. Như các đại nghiệp thường còn, các đại chẳng bỏ mà đi.

Phẩm 51: NGƯỜI MÙI HƯƠNG

Hỏi: Ông nói hương đến, mũi mới ngửi được mùi. Đây cũng chẳng phải vậy. Vì sao? Vì như tiếng, có thể nghe xa, hương ở chỗ xa cũng có thể ngửi được. Ý ông cho rằng, từ vật có hương này, liên tục sinh nhân hương, giống như trong tiếng liên tục thì việc này đã nói lỗi phải chăng?

Đáp: Hương làm sao có thể ngửi được?

Hỏi: Phần rất nhỏ trong hoa bay đi, hương cũng nương vào đó mà bay theo?

Đáp: Chẳng phải vậy. Nếu phần hoa bay đi, mà phần hoa là sắc, thì đáng ra phải thấy, mà thật chẳng thấy. Thế nên biết là không bay đi.

Hỏi: Phần sắc hoa này vì quá nhỏ, nên không thấy?

Đáp: Hương cũng quá vi tế, nên cũng không ngửi được.

Hỏi: Năng lực của hương lớn, nên có thể ngửi, như mùi vị hưng cừ trong bát canh, tuy chẳng thấy sắc, mà vẫn ngửi được hương ấy.

Đáp: Nay hiện thấy tùy thuộc sắc của phần hoa, cũng ngửi được mùi hương, thì sắc, trong phần vi tế sao chẳng thấy? Như đốt hoa, hương đó càng tăng thêm, còn sắc thì chỉ có diệt mất, thế nên, hương chẳng phải phần của hoa. Nếu hương là phần của hoa, thì đáng ra nên ngửi được một tí, mà thật ra chẳng ngửi gì cả. Nếu một phần của hoa đi, thì hoa phải giảm bớt, mà thật ra chẳng giảm. Tại sao biết được? Ví như một cân uất kim hương thường bay đi, mà trọng lượng vẫn một cân như cũ.

Hỏi: Vì bị giảm bớt quá ít, nên không biết được, như nước trong bình, bị khô đi một giọt, sao biết có giảm bớt?

Đáp: Nếu thường tổn giảm, thì hoa cũng không còn, huống là chẳng biết giảm. Với lại, nếu hoa thường giảm đi, thì không thể thấy, ngửi được mùi. Vì thường tổn giảm, cho nên niệm niệm sinh diệt. Do niệm niệm diệt, nên lẽ ra sinh Đà-la-phiêu khác, huống nữa chẳng sinh khởi Câu-na (Y chỉ) khác? Mà thật thì hoa này, có thể ngửi được thấy được. Thế nên biết là phần hoa không bay đi.

Hỏi: Nếu chỉ hương bay đi, thì hương cũng phải hết, vì thường tổn giảm. Lại nếu hương không có phần, thì đáng ra phải đều hết sạch?

Đáp: Chúng tôi chẳng cho phần hoa theo gió bay đi, cũng chẳng khiến cho gió thổi hương hoa bay đi. Chỉ do hương trong hoa, lại sinh ra hương khác. Bởi gió, hương này lại phát sinh gió hương nữa, đi đến

mũi người, nên không có lỗi đó. Sao mà biết được? Như nghe hương trong mè, chẳng phải là hương của phần hoa, vì hoa đã đem xông ướp vậy. Nếu là phần hoa, làm sao xông ướp mè được? Nên biết, hương này chẳng ở phần hoa. Với lại hương hoa này, hoặc xoa hoặc bóp, nếu đặt trong nóng, thì hương bị tiêu diệt, còn nếu ở trong mè, thì chẳng mất được. Hương hoa này chỉ ở trong dầu, không có trong cặn, nên chẳng phải là phần hoa. Hương được giữ này, lâu trong mè, trong hoa thì chẳng được vậy. Nên chẳng phải là phần hoa.

Hỏi: Nếu chẳng phải phần hoa, thì hương của vật gì?

Đáp: Gọi là hương mè nhờ hoa mà phát sinh, là mè thì chẳng còn. Như vậy là nhờ gió mang hương của hoa, rồi lại sinh ra hương khác; việc này đã rõ: Lại nữa, hoặc có gió nóng, gió lạnh, có thể cảm giác được; mà sắc lửa, nước trong đó, thì không thể thấy được. Nên phải biết, trong gió lại phát sinh xúc khác, chẳng thổi được phần nước, lửa đi. Nếu trong gió có cảm giác nóng là thuộc lửa, cảm thấy lạnh là thuộc nước, thì cảm giác chẳng lạnh chẳng nóng, phải thuộc về đất. Sắc của nước và lửa chẳng thấy được. Sắc của đất, vì quá nhỏ, nên cũng chẳng thấy. Nếu như vậy, thì gió không có cảm xúc, tức là sai lầm. Người ta cũng có thể nói, như gió hợp với nước, lửa, nên mới có cảm xúc lạnh nóng. Như vậy, gió hợp với đất, nên có cảm xúc chẳng nóng chẳng lạnh. Trong đấy, không có nhân duyên quyết định phần nào là nước, phần nào là lửa, được theo gió mang đi mà phần đất thì không đi. Theo như ông nói: Trong kinh có ba xúc. Xúc thân mà chẳng phải đất, nước, lửa. Nên biết, gió là tướng chẳng thấy được. Vì lời nói này, nên ba thứ xúc đối với gió hoặc là khách, hoặc chẳng phải khách. Vì sao? Vì ba thứ xúc này. Nếu tướng chẳng thấy, thì đó là gió. Lại theo ý ông nếu cho rằng, vì thấy có xúc nóng, lạnh trong nước, lửa, nên chẳng phải là phần gió. Như thế, thấy trong đất có xúc chẳng lạnh, chẳng nóng, nên cũng chẳng phải là phần gió. Nếu trước đã riêng có xúc gió, chẳng hợp với đất, thì nên cho xúc này thuộc gió, mà lúc đầu chẳng thấy. Làm sao biết được chẳng lạnh chẳng nóng, chỉ là xúc gió, mà chẳng phải phần đất? Chúng tôi cũng nói: sắc, hương, vị và xúc chỉ là vật đất, chẳng phải nước v.v... mà có được. Ý ông thì cho rằng: “Nếu thấy trong nước v.v... có các sắc v.v... cùng hợp với đất, thì ở trong nước, thấy chẳng phải có nước v.v... Như tướng nóng trong nước” Trong đây, chẳng có nhân quyết định: Vì nước và lửa hợp nhau, nên có tướng nóng mà hợp với đất, nên không có tướng các sắc. Trước chẳng từng thấy, riêng có nước v.v... chẳng cùng hợp với đất. Nếu đã từng thấy vậy, thì có thể nói, sắc này thuộc nước,

chứ chẳng phải thuộc đất mà có. Cũng nên phân biệt nước như vậy.

Hỏi: Sao trong gió sinh khởi được hương khác mà không thể sinh sắc, vị, xúc khác?

Đáp: Pháp gió phải như vậy. Pháp có rất nhiều loại, không thể nghĩ bàn. Các vật khác sinh được sắc, vị, xúc khác, như hoa ướp mè sinh vị cay đắng. Trái A-ma-lặc ngâm vào sữa, liền trở thành quả ngọt.

Yến chi ướp hạt Ma-đầu-lâu-già thì mầm sinh ra lá đỏ, màu xanh trộn lẫn với thư hoàng thì thành màu lục, sắc xanh đỏ trộn lại, biến ra sắc tía. Tất cả như vậy, ở trong các vật khác, sẽ sinh vị sắc khác.

Hỏi: Ông nói trong gió lại sinh khởi hương khác. Việc này không đúng. Vì sao? Vì khi không có gió trong nhà, mà vẫn ngửi được hương ở xa. Hương lại có thể ngửi được khi ngược gió, như mùi cây Ba-lợi-chất-đa của cõi trời, cho nên phải biết là trong gió không sinh khởi hương khác, chỉ nhờ có hương đem lại mới sinh hương khác.

Đáp: Nguyên nhân là do có hai thứ hương. Hoặc trong gió, thì lại sinh hương gió. Hoặc không gió, thì nhờ hương sinh hương. Điều đó có lỗi gì? Trước, ông có nói: Hương có thể ngửi từ xa, nên đáng ra nó chẳng đến. Việc này không đúng. Vì sao? Vì chẳng như sắc. Nếu không đến mà nghe thì cùng giống sắc: Chẳng đến mà vẫn ngửi được. Như ở xa thấy khói hương, chẳng ngửi được, khi đến mới ngửi mùi. Thế nên, phải biết là không đến thì không ngửi được. Vả lại, không có Thiên tử (mũi Trời) nên biết là có đến mới ngửi được. Nếu không đến mà ngửi được, thì đúng ra phải có Thiên tử như Thiên nhân, Thiên nữ.
